

Regelverk for tilskuddsordning:

Drift av nasjonale foreninger og stiftelser med forebyggende innsats på rusmiddel-, doping og spillområdet

---

1. Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddsordningen er å forebygge bruk av rusmidler og dopingmidler, forebygge spillavhengighet, samt å forebygge og redusere skader og negative følger i samfunnet forårsaket av rusmidler, dopingmidler og problemspilling.

Effekt mål:

- Organisasjonene leverer oppdatert informasjon til befolkningen om forebygging i tråd med tilskuddsordningens formål
- Organisasjonene har bidratt til å styrke forebyggingsarbeidet hos sine samarbeidspartnere i tråd med tilskuddsordningens formål
- Organisasjonene er aktive tilretteleggere for forebyggingsarbeidet i tråd med tilskuddsordningens formål

Målgruppen er befolkningen, frivillig sektor, offentlige aktører og beslutningstakere.

2. Kriterier for måloppnåelse for ordningen som helhet

Med utgangspunkt i overordnet mål for tilskuddsordningen skal Helsedirektoratet rapportere tilbake til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), som igjen skal rapportere til Stortinget om resultater og effekt som er oppnådd.

De tiltakene som det innvilges tilskudd til skal bidra til å nå målet for ordningen. Regelverket er bygget opp slik at formålet for tilskuddsordningen er tydeliggjort ved hjelp av resultatmål og effekt mål med kriterier for måloppnåelse (se resultatmatrisen i regelverkets punkt 10).

Helsedirektoratets vurdering av resultater og effekt baseres på en skjønnsmessig vurdering av tilskuddsmottakernes rapportering (se regelverkets punkt 7).

Resultater og effekt vurderes etter følgende kriterier, disse fungerer som indikatorer for ordningens samlede måloppnåelse:

Indikatorer for effektmålene:

- Kvalitativ vurdering av i hvilken grad oppdatert informasjon om forebygging gjøres lett tilgjengelig for og øker bevisstheten i befolkningen
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt kunnskap om forebygging av rusmiddelbruk, dopingbruk og/eller spilleavhengighet
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt aktivitet knyttet til forebygging av rusmiddel- og dopingbruk
- Kvalitativ vurdering av tilrettelegging for forebyggingsarbeidet

Indikatorer for resultatmålene:

- Antall foredrag eller tilsvarende aktivitet gjennomført
- Estimert antall personer nådd gjennom foredrag eller tilsvarende aktivitet

- Antall målrettede og tematiske kampanjer gjennomført
- Antall besøkende på nettsider
- Antall følgere på sosiale medier
- Antall kommuner eller fylkeskommuner som har fått opplæring
- Antall arbeidsplasser eller virksomheter som har fått opplæring
- Antall andre samarbeidspartnere som har fått opplæring
- Antall personer som har fått opplæring
- Antall kommuner eller fylkeskommuner som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall arbeidsplasser eller virksomheter som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall samarbeidspartnere som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall personer som har fått veiledning eller annen bistand
- Resultater rapporteres kvalitativt
- Antall råd, utvalg og formelle arbeidsgrupper organisasjonen har deltatt i

3. Hvem kan søke

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Interkommunale selskaper
- Statlige foretak (f.eks. RHF/HF)
- Frivillige og ideelle organisasjoner
- Universiteter og høyskoler
- Bedrifter
- Søkere utenfor Norge (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg, vilkår og presiseringer:

Nasjonale foreninger og stiftelser med utadrettet virksomhet og et landsdekkende nedslagsfelt kan søke.

Se også punktet om inngangsvilkår som stilles til søkerorganisasjonen i regelverkets punkt 5.

4. Krav til søknaden

- Søkerens mål med tilskuddet
- Beskrivelse av tiltak det søkes om tilskudd til
- Budsjet (oppstillingen skal kunne sammenliknes med regnskapet dersom regnskap kreves)
- Delfinansiering eller tilskudd fra andre instanser
- Egenfinansiering
- Søkerens vurdering av risiko ved tiltaket
- Redegjørelse for interne og eksterne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse for tiltaket

Søknaden skal undertegnes av styreleder eller den som har signeringsfullmakt.

Tillegg og presiseringer:

Søknaden må inneholde informasjon som viser at tiltaket oppfyller tildelingskriteriene i punkt 5.

Søknaden skal inneholde en beskrivelse av planlagt tiltak og aktiviteter og hvordan dette vil bidra til måloppnåelse for tilskuddsordningen. Søkeren skal formulere en realistisk angivelse av tiltakets resultater og effekt. Når tilskuddsperioden er over, skal tilskuddsmottaker rapportere om oppnådde resultater og effekt svarer til beskrivelsen gitt i søknaden.

Det er ikke krav om egenfinansiering eller delfinansiering fra andre, men det skal oppgis i søknaden dersom tiltaket har slik finansiering.

Følgende skal legges ved søknaden:

- Vedtekter som viser at organisasjonens kjernevirksomhet er i tråd med tilskuddsordningens formål
- Organisasjonens driftsbudsjett for tilskuddsåret

Det skal ikke legges ved andre vedlegg. Andre vedlegg vil ikke bli vurdert i søknadsbehandlingen.

Søknaden skal kort beskrive:

- Hvordan søkeren skal levere oppdatert informasjon til målgruppen om forebygging i tråd med tilskuddsordningens formål
- Hvordan søkeren kvalitetssikrer at egne tiltak er kunnskapsbaserte
- Hvordan søkeren skal innhente, systematisere og tilgjengeliggjøre kunnskap og informasjon til bruk i sitt virke
- Hvilke planer søkeren har for synliggjøring av tiltaket
- Hvilket system søkeren har eller planlegger å ta i bruk for tilbakemeldinger fra beslutningstakere, samarbeidspartnere og befolkningen for å måle effekt
- Hvilke aktører søkeren skal samarbeide med, og hvilke tema og/eller oppgaver det skal samarbeides om
- De viktigste politiske prosessene søkeren planlegger å ta aktivt del i, inkl. planlagte høringer
- Hvordan søkeren planlegger å bidra til samfunnsdebatten
- Hvilke andre utadrettede tiltak søkeren planlegger å gjennomføre

I tillegg til beskrivelsene over skal søknaden inneholde et realistisk anslag fra søkeren på hva eller hvor mye de vil oppnå eller levere med de innvilgede midlene ved utgangen av tilskuddsåret (målangivelse). Dette skal opplyses for hvert av kriteriene for måloppnåelse på både resultatmål og effektmål for tiltaket:

- Antall foredrag eller tilsvarende aktivitet gjennomført
- Estimert antall personer nådd gjennom foredrag eller tilsvarende aktivitet
- Antall målrettede og tematiske kampanjer gjennomført
- Antall besøkende på nettsider
- Antall følgere på sosiale medier
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt kunnskap
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt aktivitet
- Antall kommuner eller fylkeskommuner som har fått opplæring
- Antall arbeidsplasser eller virksomheter som har fått opplæring
- Antall andre samarbeidspartnere som har fått opplæring
- Antall personer som har fått opplæring
- Antall kommuner eller fylkeskommuner som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall arbeidsplasser eller virksomheter som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall samarbeidspartnere som har fått veiledning eller annen bistand

- Antall personer som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall råd, utvalg og formelle arbeidsgrupper organisasjonene har deltatt i

Hvis søkeren ikke planlegger å gjennomføre aktiviteter på alle punktene i listen over, oppgis målangivelsen som 0. Målangivelsen vil – sammen med de øvrige tildelingskriteriene – brukes i Helsedirektoratets vurdering av søknaden.

Dersom tilskudd innvilges skal tilskuddsmottaker i sin rapportering per 31.12 det året tilskuddet ble tildelt rapportere resultater på samme målangivelse som de oppga i søknaden. Helsedirektoratet vil sammenligne rapportert resultat med målangivelsen i søknaden i sin vurdering av tiltakets måloppnåelse.

5. Tildelingskriterier

- Skjønnsmessig vurdering med grunnlag i forventet måloppnåelse
- Enkeltstående tilskudd hvor mottaker er navngitt i statsbudsjettet
- Kvantifiserbare tildelingskriterier
- Andel av regnskapsførte utgifter

Det kan innvilges tilskudd til:

Midlene skal brukes til drift av foreninger og stiftelser som har et formål og kjernevirksomhet i tråd med tilskuddsordningens formål, og som kan dokumentere dette gjennom sine vedtekter.

Det innvilges ikke tilskudd til:

- Medlemsorganisasjoner som primært har personmedlemmer
- Virksomheter som primært driver med behandling, rehabilitering eller ettervern på individnivå

Inngangsvilkår:

Det er en forutsetning for å kunne motta tilskudd at organisasjonen ivaretar et ideelt, ikke kommersielt formål. Uavhengig av organisasjonsform skal dette fremgå av organisasjonens vedtekter, som skal legges ved søknaden.

Tillegg og presiseringer:

Med forbehold om årlige bevilgninger over statsbudsjettet, kan tilskudd over denne tilskuddsordningen innvilges for tre år. Dersom det søkes om tilskudd for tre år, vil det i søknadsskjemaet kreves en beskrivelse av tiltaket/aktivitetene for hele perioden det søkes om. Denne beskrivelsen må inneholde aktivitetsplan og budsjett for alle år.

Dersom det innvilges tilskudd for tre år, må tilskuddsmottaker sende en forenklet søknad hvert år for å videreføre tilskuddet. Det er en forutsetning for videre innvilgelse at måloppnåelsen er tilfredsstillende og vilkårene for tilskuddet ellers er oppfylt.

Tiltak som har fått innvilget tilskudd for tre år vil bli prioritert innenfor perioden. Etter tre år må det søkes på nytt dersom tiltaket ønskes videreført.

Helsedirektoratet vil sette av en andel av tilskuddsordningens bevilgning til treårige tiltak. Andelen vil være basert på tilskuddordningens utforming, bevilgning og søkermasse. Det er et mål at det skal være tilgjengelige

midler på tilskuddsordningen for nye søkere hvert år. Mer informasjon vil være tilgjengelig i utlysningen.

Dersom tilskuddsordningens bevilgning reduseres, kan alle tiltak som har fått innvilget tilskudd for tre år bli redusert tilsvarende.

Vurderingskriterier og utmåling av tilskuddets størrelse:

Søknadene vurderes skjønnsmessig opp mot planlagt aktivitet og tiltakets resultat- og effektmål, samt oppnådde resultater foregående tilskuddsår.

Søkerne skal ha aktivitet som støtter alle effektmålene, men det er ikke krav om at søkerne skal ha aktiviteter for alle resultatmål. I hvor stor grad de planlagte aktivitetene understøtter målene, vil være en del av Helsedirektoratets vurdering av søknaden.

Kategori (vektning)	Vurderingskriterier	Forklaring
Tiltak (50 %)	Sammenheng mellom tiltaket og ordningens mål	I hvilken grad vil tiltaket bidra til måloppnåelse for tilskuddsordningen?
	Faglig forsvarlighet	I hvilken grad kvalitetssikrer søkeren at egne tiltak er kunnskapsbaserte og i tråd med forskning og erfaringer innen gitt fagområde
	Nedslagsfelt og omfang	I hvilken grad dekker tiltaket et tilstrekkelig geografisk nedslagsfelt og omfang av målgruppen?
	Politiske prosesser og samfunnsdebatt	I hvilken grad planlegger søkeren å ta del i politiske prosesser og i samfunnsdebatten?
	Synliggjøring	I hvilken grad vil søkeren synliggjøre organisasjonens arbeid?
	Samarbeid med andre aktører	I hvilken grad skal søkeren samarbeide med andre aktører?
Søknad (30 %)	Tydelige kriterier for måloppnåelse	I hvilken grad gir søknaden en god og realistisk beskrivelse av tiltaket? I hvilken grad henger tidsplan, aktiviteter og resultat- og effektmål sammen? I hvilken grad viser søknaden til resultat- og effektmål som er realistiske?
	Erfaring og kompetanse innenfor målområdet	I hvilken grad viser søknaden tilstrekkelig erfaring og kompetanse hos søkeren innenfor målområdet?
	Tilbakemeldingsverktøy	I hvilken grad viser søknaden til at søker har nødvendige systemer for innhenting og bruk av tilbakemeldinger fra målgruppen for å måle effekt?
	Plan for rapportering og evaluering	I hvilken grad viser søknaden til gode rutiner for å rapportere på og evaluere tiltakets måloppnåelse?
Budsjett (20 %)	Klart og presist budsjett	I hvilken grad gir tiltakets budsjett en klar og presis oversikt over de ulike planlagte utgiftene og inntektene?

	Sammenheng mellom søknadsbeløp, aktiviteter og målangivelse	I hvilken grad henger budsjettet sammen med tiltakets aktiviteter og måltall?
--	---	---

6. Saksbehandling

Utlysning:

Utlyses på www.helsedirektoratet.no/tilskudd

Søknadsbehandling:

Søknadsfrist: Se informasjon på utlysningen

Innstilling fremmes av: Helsedirektoratet

Innstilling godkjennes av: Helsedirektoratet

Avgjørelser/vedtak fattes av: Helsedirektoratet

Hvordan skal søker opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen: Vedtaksbrev

Prosess for søknadsbehandling ut over dette: ikke relevant for denne tilskuddsordningen

Klage på vedtaket:

Innvilgelse av / avslag på tilskudd fra ordningen er et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven §28 er det klagerett.

Presiseringer om utbetaling:

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummeret er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal returneres til Helsedirektoratet eller vil kunne avkortes ved neste års tildeling.

7. Krav til rapporteringen fra tilskuddsmottaker

Rapporteringsfrist er 1. april året etter tilskuddsmidlene ble tildelt. Det skal rapporteres for kalenderåret, dvs. per 31.12 året tilskuddet ble tildelt for.

Måloppnåelse: Tilskuddsmottakers vurdering av gjennomført tiltak og hvordan eller i hvilken grad tiltaket har bidratt til å nå målene for tilskuddsordningen (se regelverkets punkt 1 og 2).

Rapporteringen skal spesifikt inneholde:

- Hvordan søkeren har levert oppdatert informasjon til målgruppen om forebygging i tråd med tilskuddsordningens formål
- Hvordan søkeren har synliggjort tiltaket og aktivt gjort seg kjent blant målgruppen
- Hvordan søkeren skal innhente, systematisere og tilgjengeliggjøre kunnskap og informasjon til bruk i sitt

- virke på system, tjeneste og individnivå
- Hvilket system søkeren har for tilbakemeldinger fra beslutningstakere, samarbeidspartnere og befolkningen for å måle effekt mv.
- De viktigste samarbeidene søkeren har deltatt i, hvilke aktører søkeren har samarbeidet med, og hvilke tema eller oppgaver som det er samarbeidet om
- De viktigste politiske prosessene søkeren har tatt del i inkl. høringer
- Hvordan søkeren har bidratt til samfunnsdebatten
- Hvilke andre utadrettede tiltak søkeren har gjennomført

I tillegg skal rapporteringen – der dette er relevant for tiltaket - inkludere en beskrivelse av:

- Antall foredrag eller tilsvarende aktivitet gjennomført
- Estimert antall personer nådd gjennom foredrag eller tilsvarende aktivitet
- Antall målrettede og tematiske kampanjer gjennomført
- Antall besøkende på nettsider
- Antall følgere på sosiale medier
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt kunnskap
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt aktivitet
- Antall kommuner eller fylkeskommuner som har fått opplæring
- Antall arbeidsplasser eller virksomheter som har fått opplæring
- Antall andre samarbeidspartnere som har fått opplæring
- Antall personer som har fått opplæring
- Antall kommuner eller fylkeskommuner som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall arbeidsplasser eller virksomheter som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall samarbeidspartnere som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall personer som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall råd, utvalg og formelle arbeidsgrupper organisasjonene har deltatt i

Andre indikatorer det skal rapporteres på:

- Totalt antall ansatte og/eller frivillige, herunder antall lønnede årsverk og antall ulønnede årsverk

Eventuelle øvrige rapporteringskrav er beskrevet i tilskuddsbrevet.

Rapporteringen skal beskrive status og oppnådde resultater og effekt av tiltaket sammenlignet med beskrivelsen i tilskuddsmottakerens søknad. Dersom det er avvik mellom målangivelsen angitt i søknaden og statusen for tiltaket per 31.12 året tilskuddet ble tildelt, skal dette belyses i rapporteringen sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak tilskuddsmottaker har satt i verk for å redusere avviket. Dette er spesielt viktig der avviket er stort.

Helsedirektoratet vil sammenligne informasjonen i tilskuddsmottakerens rapportering med informasjonen i tilskuddsmottakerens søknad når vi vurderer om tiltaket har oppnådd målene. Dette vil også bli vurdert opp mot kriteriene (indikatorene) som er beskrevet i regelverkets punkt 2.

Regnskap: Budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker som viser bruken av tilskuddsmidlene skal kunne sammenlignes. Nærmere informasjon om regnskapsrapportering blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Revisorattestasjon: Der det innvilges tilskudd på 200 000 kroner eller mer, stiller Helsedirektoratet krav om revisorbekreftelse av regnskapet. Mer informasjon om revisorkontroll og attestasjon vil bli gitt i tilskuddsbrevet.

Avtalte kontrollhandlinger: Ikke relevant for denne tilskuddsordningen

8. Oppfølging, kontroll og evaluering

Helsedirektoratet kan føre kontroll med:

- at bevilgningen brukes etter kravene i regelverket og tilskuddsbrevet
- at opplysninger som legges til grunn for tildelingen og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. bevilgningsreglementet §10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen.

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller av tilskuddsmottaker.

Helsedirektoratet skal sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om en tilskuddsordning er effektiv når det gjelder ressursbruk, organisering og fastsatte mål. Frekvens og omfang av evalueringer skal ta utgangspunkt i en vurdering av risiko og vesentlighet. Helsedirektoratet vurderer fortløpende om tilskuddsordningen skal evalueres.

Tillegg og presiseringer:

9. Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

Helsedirektoratet har nulltoleranse for mislighold av tilskudd. Dette gjelder også for tilskudd hvor tilskuddsforvaltningen er delegert til andre aktører, for eksempel statsforvalteren.

Helsedirektoratet er pliktig til å gjøre tiltak hvis det kommer informasjon om mulig mislighold av tilskuddsmidlene. Direktoratet kan stanse utbetaling av tilskudd ved mistanke om at en mottaker gir uriktige opplysninger eller at mottakeren ikke bruker tilskuddet i samsvar med de fastsatte betingelsene.

Helsedirektoratet kan kreve tilskuddet tilbakebetalt hvis mislighold blir dokumentert, for eksempel hvis mottakeren ikke oppfyller kravene som stilles i regelverket eller at det er gitt uriktige opplysninger. Mislighold av tilskuddsmidler kan også få rettslige konsekvenser.

Se også siste gyldige versjon av: [Standardvilkår for tilskudd fra Helsedirektoratet](#).

10. Resultatmatrise

Formålet for tilskuddsordningen er tydeliggjort ved hjelp av resultatmål og effektmål med kriterier for måloppnåelse (se tabell under og regelverkets punkt 1 og 2). Tildelingskriteriene (se regelverkets punkt 5), krav til hva søknaden skal inneholde (se regelverkets punkt 4) og krav til rapportering (se regelverkets punkt 7) er utledet av målene, slik at det er en logisk sammenheng mellom de ulike delene av regelverket.

Resultatmålene angir hva tilskuddsmottakerne får tilskudd til å oppnå eller levere ved å gjennomføre et eller flere tiltak eller aktiviteter i det aktuelle tilskuddsåret.

Effektmålene angir ønsket effekt, dvs. hvilken nytte målgruppen har av tiltaket eller hvilken forskjell tiltaket utgjør for målgruppen.

	Planlagt resultat (mål)	Kriterier for måloppnåelse (indikator)
Effektmål 1	Organisasjonene leverer oppdatert informasjon til befolkningen om forebygging i tråd med tilskuddsordningens formål	<i>Resultater rapporteres kvalitativt</i>
Resultatmål 1.1	Organisasjonen har jobbet systematisk og strategisk for å gjøre kunnskap om forebygging i tråd med tilskuddsordningens formål bredt kjent i befolkningen	Antall foredrag eller tilsvarende aktivitet gjennomført
		Estimert antall personer nådd gjennom foredrag eller tilsvarende aktivitet
		Antall målrettede og tematiske kampanjer gjennomført
Resultatmål 1.2	Organisasjonen bruker nettinformasjon og nettbaserte verktøy aktivt for å nå bredt ut i befolkningen	Antall besøkende på nettsider
		Antall følgere på sosiale medier
Effektmål 2	Organisasjonene har bidratt til å styrke forebyggingsarbeidet hos sine samarbeidspartnere* i tråd med tilskuddsordningens formål	Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt kunnskap
		Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt aktivitet
Resultatmål 2.1	Samarbeidspartnerne* har mottatt opplæring i tråd med tilskuddsordningens formål	Antall kommuner eller fylkeskommuner som har fått opplæring
		Antall arbeidsplasser eller virksomheter som har fått opplæring
		Antall andre samarbeidspartnere som har fått opplæring
		Antall personer som har fått opplæring (anslag)
Resultatmål 2.2	Samarbeidspartnerne* har mottatt veiledning eller annen bistand i tråd med tilskuddsordningens formål	Antall kommuner eller fylkeskommuner som har fått veiledning eller annen bistand
		Antall arbeidsplasser eller virksomheter som har fått veiledning eller annen bistand
		Antall samarbeidspartnere som har fått veiledning eller annen bistand
		Antall personer som har fått veiledning eller annen bistand
Effektmål 3	Organisasjonene er aktive tilretteleggere for forebyggingsarbeidet i tråd med tilskuddsordningens formål	<i>Resultater rapporteres kvalitativt</i>

Resultatmål 3.1	Organisasjonen har fremmet forebygging i relevante fora og prosesser i tråd med tilskuddsordningens formål	Antall råd, utvalg og formelle arbeidsgrupper organisasjonen har deltatt i
--------------------	--	--

* Samarbeidspartnerne kan blant annet være kommuner, fylkeskommuner, arbeidsplasser og medlemsorganisasjoner.